

Załącznik nr do uchwały Nr L/475/2010
Rady Powiatu w Tarnowskich Górach
z dnia 26 kwietnia 2010 roku

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TARNOWSKICH GÓRACH**

**Sprawozdanie z realizacji
„PROGRAMU PROMOCJI
ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI
LOKALNEGO RYNKU PRACY
W POWIECIE TARNOGÓRSKIM”
za rok 2009**

Tarnowskie Góry, luty 2010

SPIS TREŚCI

CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2009 ROK

1.1	POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	4
1.2.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH	7
	BEZROBOTNE KOBIETY	10
1.3.	BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	11
	OSOBY DO 25 ROKU ŻYCIA	11
	OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	12
	BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	13
	BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	13
	BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO	13
	BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO	14
	BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA	14
	BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	15
1.4.	BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	16
1.5.	POSZUKUJĄCY PRACY	17

USŁUGI RYNKU PRACY

2.1.	POŚREDNICTWO PRACY	18
	ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	20
2.2.	PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA	20
2.3.	POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY – KLUB PRACY	22
2.4.	ORGANIZACJA SZKOLEŃ	24

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1.	DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	27
3.2.	REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	28
3.3.	STAŻ	28
3.4.	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY	30
3.5.	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	30
3.6.	PRACE INTERWENCYJNE	30
3.7.	ROBOTY PUBLICZNE	30
3.8.	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	31
3.9.	DODATKI AKTYWIZACYJNE	31
3.10.	FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO, SZKOLENIA	32

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ
LUDZKI NA LATA 2008-2013.

5.1.	PROJEKT „TWOJE LEPSZE JUTRO”	36
5.2.	PROJEKT „POŚREDNIK I DORADCA TWOIM PARTNEREM”	38
5.3.	PROJEKT „PROFESJONALNY URZĄD”	39
5.4.	PROJEKT „LUBISZ DZIAŁAĆ? ROZWIŃ DZIAŁALNOŚĆ”	39

INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ

6.1.	PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA – BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	41
6.2.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP - STATYSTYKA	42
6.3.	GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE	43

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2009 ROK

1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

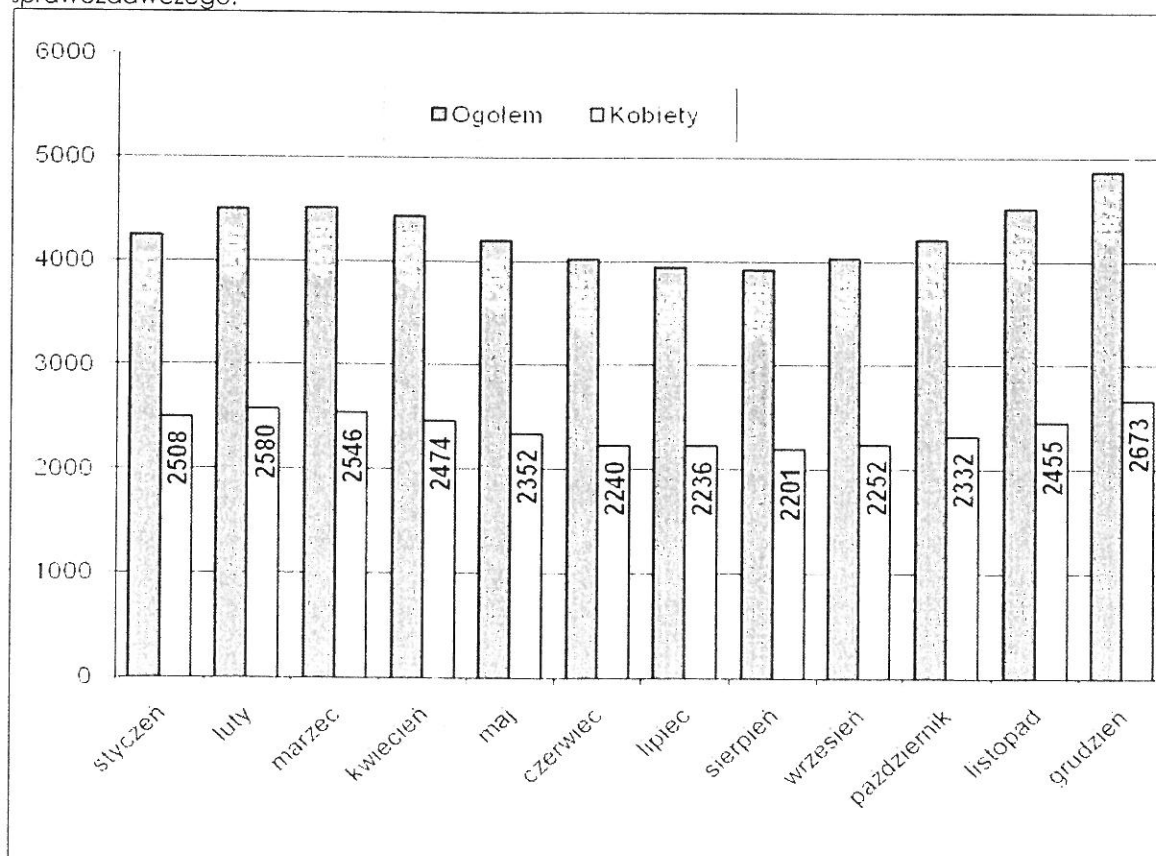
Na dzień 31 grudnia 2009 roku w Powiecie Tarnogórskim zarejestrowanych było **4.872** osób bezrobotnych, w tym **2.673** kobiet. Liczba bezrobotnych była wyższa od liczby osób zarejestrowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o **37,2%** (31.12.2008 r. – 3.551).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Liczba bezrobotnych ogółem	5.875	4.368	3.551	4.872

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2009 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego.

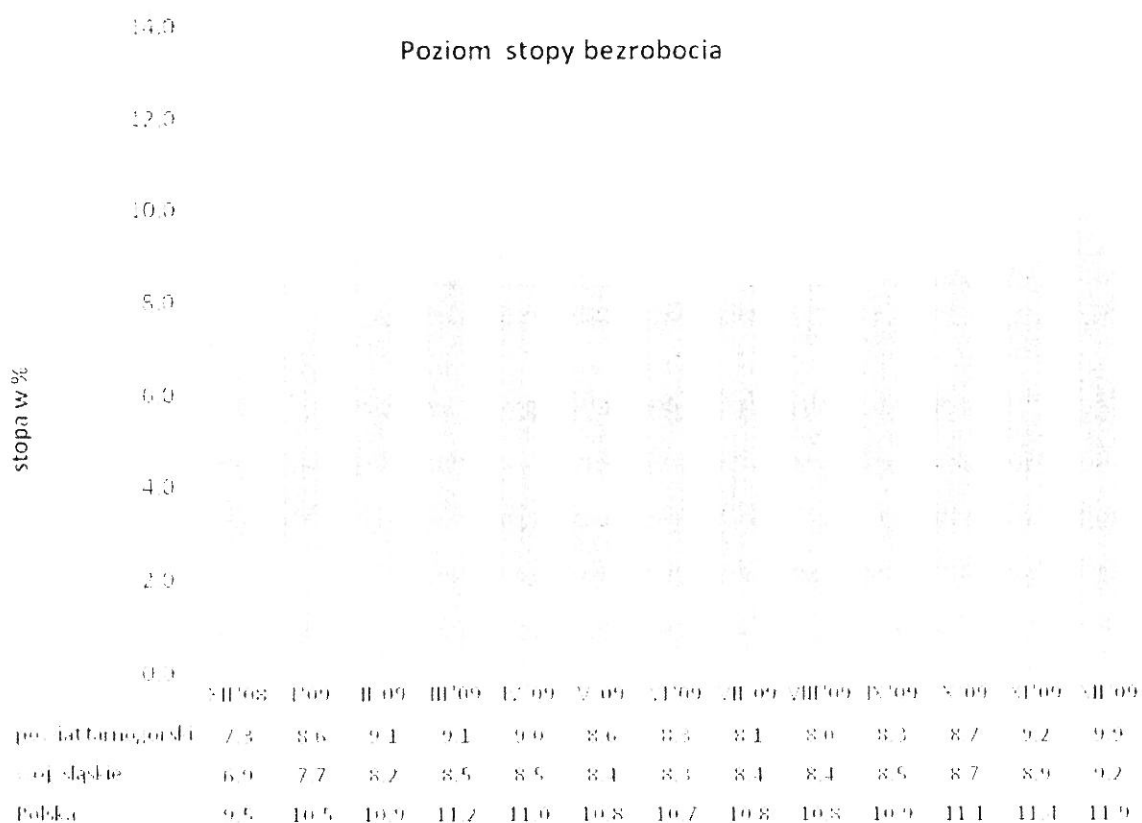
Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Z przedstawionych wykresów wynika, że miesiące kwiecień-wrzesień są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast na miesiące rozpoczynające i kończące rok kalendarzowy przypada wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach. Zauważalną tendencją jest sezonowość w zakresie rejestracji osób bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2009 roku stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie **9,9 %** i była wyższa o 2,6 punktu procentowego od stopy bezrobocia zarejestrowanej w grudniu 2008 roku.

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja niższej stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju, niestety w 2009 roku w miesiącach styczeń-maj i listopad-grudzień odnotowano wzrost stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w woj. śląskim.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2009 roku –powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wielkość bezrobocia w poszczególnych gminach naszego powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego.

Miasto / Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31.12.2009 r.				
	Ogółem	Kobiety	uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	udział miasta/gminy w ogółem (%)
Powiat tarnogórski	4872	2673	818	372	x
Tarnowskie Góry	2370	1281	444	224	48,6%
Radzionków	553	307	88	23	11,4%
Zbrostawice	480	261	56	33	9,9%
Kalety	382	242	43	24	7,8%
Świerklaniec	326	170	56	20	6,7%
Miasteczko Śląskie	308	170	48	25	6,3%
Tworóg	228	118	42	12	4,7%
Ożarówice	153	86	26	6	3,1%
Krupski Młyn	72	38	15	1	1,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

W 2009 roku ruch bezrobotnych (**napływ i odpływ**) kształtował się następująco:

⇒ liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wynosiła **10.118** osób, w tym 5.043 kobiet.

Poprzednio pracowało **7.502** nowo rejestrujących się bezrobotnych. Dotychczas nie pracowało **2.616** nowo rejestrujących się bezrobotnych.

⇒ z ewidencji wyłączono w okresie styczeń-grudzień 2009 roku **8.797** osób.

Wyłączenie z ewidencji osób bezrobotnych spowodowane było:

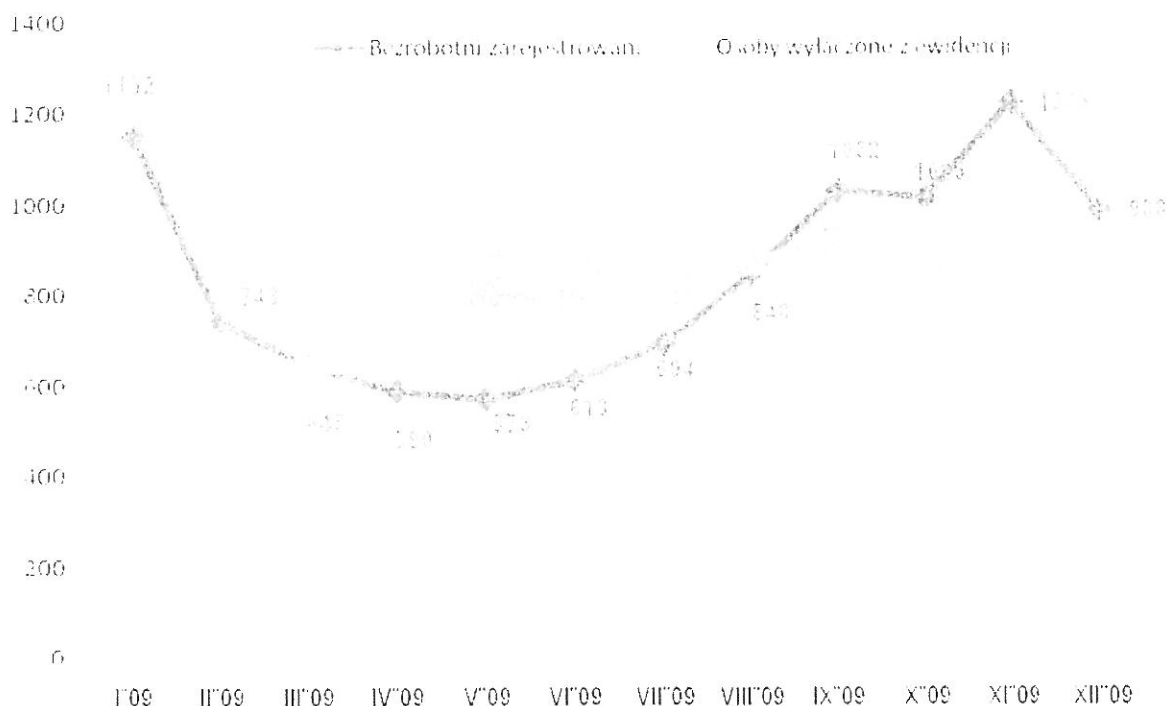
Tabela 3. Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2009 r.

podjęciem pracy		2.789 osób
w tym	podjęciem pracy niesubsydiowanej	2.182 osoby
	podjęciem pracy subsydiowanej	607 osób
	w tym	
	w ramach prac interwencyjnych	80 osób
	w ramach robót publicznych	113 osób
	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	118 osób
	w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	296 osób

rozpoczęciem szkolenia	831 osób
rozpoczęciem stażu	924 osoby
rozpoczęciem przygotowania zawodowego w miejscu pracy	11 osób
rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych	3 osoby
rozpoczęciem prac społecznie użytecznych	123 osoby
niepotwierdzeniem gotowości do pracy	3.396 osób
dobrowolnej rezygnacji	203 osoby
z innych przyczyn	517 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Wykres 3. Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w roku 2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

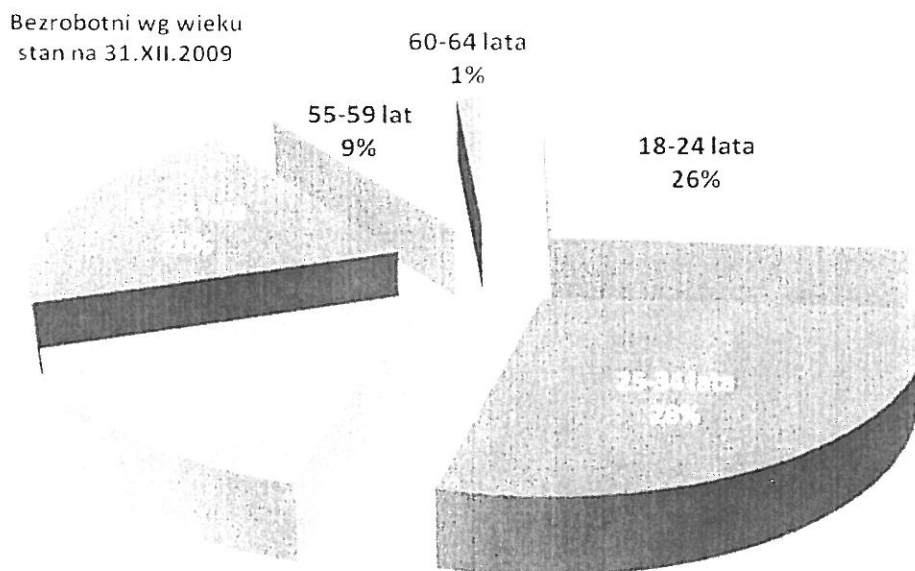
1.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Analizując strukturę osób bezrobotnych, zauważyć można utrzymywanie się niekorzystnych cech, do których w szczególności należy stosunkowo wysoki udział w łącznej liczbie bezrobotnych:

⇒ **ludzi w wieku mobilnym**; a przede wszystkim młodych – w końcu grudnia 2009 r. odnotowano **2.639** osób bezrobotnych (54% ogółu bezrobotnych) w grupie wiekowej 18 – 24 lata i 25 – 34 lata.

⇒ **osób w wieku powyżej 45 lat; (1.475 osób – 30% ogółu bezrobotnych)**, które stanowią trudną do zatrudnienia grupę osób. W populacji tych bezrobotnych **483** osoby są w wieku 55 i więcej lat (w tym: 66 powyżej 60 lat).

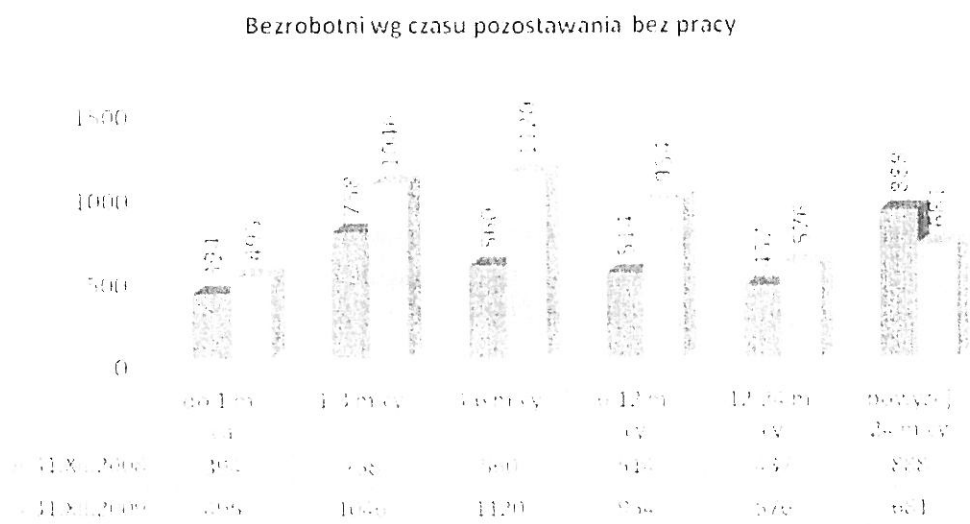
Wykres 4. Bezrobotni według wieku – stan na 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

- ⇒ **bezrobotnych kobiet**; Nadal utrzymuje się przewaga procentowa zarejestrowanych w urzędzie kobiet. W końcu grudnia 2009 roku bez pracy pozostawały **2.673** kobiety co stanowi 54,9% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (w 2008 – 60,1 %).
- ⇒ **osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy**; Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale wpływa również na postawę osób poszukujących pracy, często prowadzi do bierności zawodowej. Lokalny rynek pracy charakteryzował się **11,8%** udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych osób, poszukujących pracy ponad rok (**576** osób) oraz **14,0 %** ponad 2 lata (**681** osób).

Wykres 5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) –stan na 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

⇒ **długotrwale bezrobotnych**; których w końcu grudnia 2009 r. było zarejestrowanych w tut. Urzędzie **1.685** osób (34,6% ogółu bezrobotnych). Jest to grupa osób, którą ciężko zaktywizować, ponieważ jest to grupa mało atrakcyjna dla pracodawców, bezrobocie długotrwale dotyczy przede wszystkim osób legitymujących się niskimi kwalifikacjami zawodowymi.

⇒ **osób o niskich kwalifikacjach**; wg stanu na dzień 31.12.2009 r. największą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym (1.451 osób, tj. 29,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz osób posiadających wykształcenie gimnazjalne lub poniżej (1114 osób, tj. 22,9% ogółu bezrobotnych).

Wykres 6. Bezrobotni według wykształcenia – stan na 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

⇒ **osób dotychczas nie pracujących**; - w końcu grudnia 2009 r. grupa ta stanowiła **22,6%** ogółu bezrobotnych, tj. **1.100** osób zarejestrowanych. Długoletnim stażem pracy (powyżej 20 lat) legitymowało się **16,8%** bezrobotnych. Graficzną strukturę bezrobotnych wg stażu pracy przedstawiono poniżej:

Wykres 7. Bezrobotni według stażu pracy – stan na 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

BEZROBOTNE KOBIETY

Nadal utrzymuje się przewaga procentowa zarejestrowanych w urzędzie kobiet. W końcu grudnia 2009 roku bez pracy pozostawały **2.673** kobiety co stanowi 54,9% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Powyższą tendencję na przestrzeni lat 2006-2009 przedstawia poniższa tabela :

Tabela 4. Liczba bezrobotnych kobiet w stanie na dzień 31 grudnia w latach 2006-2009.

	2006	2007	2008	2009
Liczba zarejestrowanych kobiet	3.489	2.671	2.133	2673
Udział procentowy kobiet do bezrobotnych ogółem	59,4%	61,2%	60,1%	54,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Ponadto według danych z końca grudnia 2009 r. bezrobotne kobiety stanowiły:

- 44,9 % bezrobotnych uprawnionych do zasiłku;
- 55,5 % bezrobotnych do 25 roku życia;
- 63,7 % bezrobotnych długotrwale;
- 46,5 % bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 59,4 % bezrobotnych bez kwalifikacji;
- 63,8 % bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- 48,3 % bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
- 51,0 % bezrobotnych niepełnosprawnych.

1.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

OSOBY DO 25 ROKU ŻYCIA

W końcu 2009 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawały **1.275 osoby** w wieku **do 25 roku życia**, w tym **707 kobiet**. Osoby te stanowiły **26,2%** ogółu bezrobotnych na terenie powiatu tarnogórskiego.

Wśród osób bezrobotnych do 25 roku życia największą liczbę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 36,9% ogółu. Następną grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 19,9%.

Osoby młode pozostające bez pracy od 1 do 6 miesięcy – łącznie stanowiły 65,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia – wg stanu na dzień 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 25 roku życia	
		ogółem	w tym kobiety
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do1	146	61
	1-3	336	166
	3-6	357	188
	6-12	250	149
	12-24	140	102
	pow.24	46	41
Wykształcenie	wyższe	102	75
	policealne, śr. zawodowe	470	251
	śr. ogólnokształcące	222	150
	zasadnicze zawodowe	227	101
	gimnazjalne i poniżej	254	130

Staż pracy ogółem	do roku	298	150
	1-5	292	132
	5-10	8	4
	10-20	X	x
	20-30	X	x
	30 i więcej	X	x
	bez stażu	677	421

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE

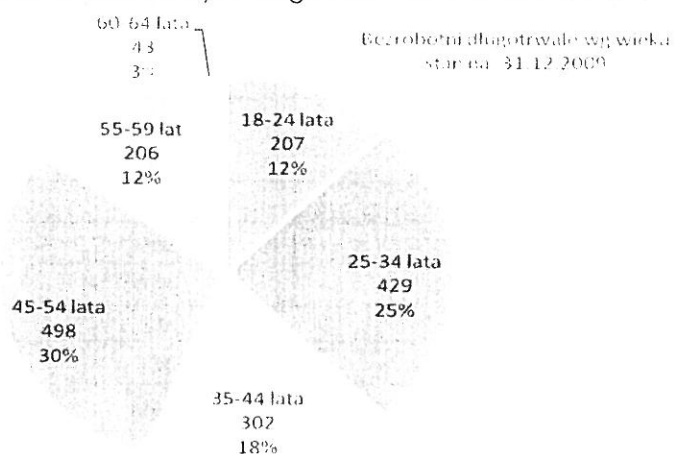
W powiecie tarnogórskim nadal utrzymuje się wysoki odsetek osób **długotrwale bezrobotnych (34,6% ogółu bezrobotnych)**, czyli pozostających w ewidencji powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Na dzień 31.12.2009 r. w ewidencji urzędu pozostawało **1.685** osób długotrwale bezrobotnych, w tym **1.074 kobiet** (63,7 % ogółu długotrwale bezrobotnych). Największą grupę w tej kategorii tworzą osoby:

- **o niskich kwalifikacjach zawodowych** – z wykształceniem zawodowym 31,2% (525 osoby), drugą co do wielkości grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – stanowią 30,4% osób bezrobotnych długotrwale (513 osób);
- **w wieku 45-54** – stanowią 29,6% tej kategorii;
- **bez stażu pracy** – 381 osób, tj. 22,6 % ogółu bezrobotnych długotrwale.

Jak kształtuje się struktura bezrobotnych długotrwale w przekroju wieku obrazuje wykres:

Wykres 8. Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Na koniec grudnia 2009 roku w urzędzie zarejestrowane były **1.047 osób** bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowi **21,5%** ogółu bezrobotnych. Grupa ta charakteryzuje się:

- **długim czasem pozostawia bez pracy** – 39,3% ogółu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 26,8% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **niskim poziomem wykształcenia** – wykształcenie zasadnicze posiada 438 osób, wykształcenie gimnazjalne i poniżej posiada 301 osób, łącznie stanowią oni 70,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tak duży odsetek osób pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok wynika przede wszystkim z faktu nieefektywnej aktywizacji tych osób niejednokrotnie ze względu na oczekiwania pracodawców dyskryminujące osoby bezrobotne ze względu na posiadany wiek (preferowane są osoby młodsze) lub niechęć osób w tym wieku do aktywizacji zawodowej.

BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Do kategorii bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zalicza się osoby nie posiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu.

Na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było **1.314 osób** bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, stanowiły one **29,1 %** ogółu bezrobotnych.

Wśród osób bez kwalifikacji zawodowych największy odsetek stanowią bezrobotni w kategoriach:

- **dotychczas niepracujący** (bez stażu pracy) – 33,0%;
- **w wieku 18-24** - 32,0% oraz **w wieku 45-54** – 21,1%.

BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Do kategorii bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zalicza się osoby, które nie posiadają doświadczenia uzyskanego w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 m-cy.

Na dzień 31.12.2009 roku zarejestrowanych było **1.418** osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego stanowiły one **29,1 %** ogółu bezrobotnych.

Wśród osób bez doświadczenia zawodowego największy odsetek stanowią bezrobotni w kategoriach:

- **z policealnym i średnim zawodowym** – 438 osób oraz **wykształceniem gimnazjalnym i poniżej** - 398 osób
- **w wieku 18-24** – 853 osób, tj. 60,2 % oraz **w wieku 25-34** – 394 osoby, tj. 27,8 %.

BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO

Wraz z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia w art. 49, tj. wyszczególnieniu kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dodano kategorię bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Na dzień 31.12.2009 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **2.565** osób, które legitymują się wykształceniem niższym niż średnie, tj. **52,6 %** ogółu zarejestrowanych klientów PUP (z tego **z wykształceniem zasadniczym zawodowym** – 1.451 osób oraz **gimnazjalnym i poniżej** – 1.114 osób).

Wśród tej kategorii największy odsetek osób stanowią osoby **w wieku 45-54** – 686 osób, tj. 26,7 % oraz **w wieku 25-34** – 557 osób, tj. 21,7 %.

BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA

Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji urzędu pozostawało **244** osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, stanowiły one 5 % ogółu bezrobotnych.

Wśród tej kategorii największy odsetek osób stanowią:

- **pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy** – 56 osób (23,0 % ogółu bezrobotnych w tej kategorii).
- **gimnazjalnym i poniżej** – 121 osób (49,6% ogółu tej kategorii),
- **w wieku 25-34** – 108 osoby, tj. 44,3 % oraz **w wieku 18-24** – 61 osób, tj. 25 %.
- **nieposiadający stażu pracy** – 90 osób, tj. 36,9 % ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowane były **204 osoby niepełnosprawne** (tj. 4,2 % ogółu zarejestrowanych).

Tabela 6. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – wg stanu na dzień 31.12.2009 r.

wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
Stopień niepełnosprawności	znaczny	2	x	0	1	1	0	0	0
	umiarkowany	55		5	7	6	15	8	14
	lekki	147		11	16	36	28	29	27
Wiek	18-24	22	14	2	3	8	3	5	1
	25-34	27	17	4	4	5	5	4	5
	35-44	32	14	4	4	6	6	5	7
	45-54	74	43	2	9	13	14	20	16
	55-59	39	16	4	1	6	14	2	12
	60-64lata	10	0	0	3	5	1	1	0
Wykształcenie	wyższe	7	x	2	1	1	2	0	1
	polic,śr. zawod	40		2	5	9	6	10	8
	śr.ogólnoksz.	9		1	0	2	2	3	1
	zasad.zawod.	84		6	10	17	19	15	17
	gimn.i poniżej	64		5	8	14	14	9	14
Staż pracy ogółem	do1roku	22	x	1	2	3	3	6	7
	1-5	32		4	10	7	6	2	3
	5-10	22		3	2	6	4	5	2
	10-20	34		4	2	5	6	6	11
	20-30	45		1	3	11	14	9	7
	30 i więcej	15		1	2	3	4	3	2
	bez stażu	34		2	3	8	6	6	9
Ogółem		204	104	16	24	43	43	37	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

W roku 2009 środki funduszu PFRON przeznaczone na aktywizację osób niepełnosprawnych wyniosły **194 766,68 zł**. W ramach tych środków zaktywizowano **16** osób poprzez szkolenia zawodowe, **7** osób skierowano na staż zawodowy. Ponadto w ramach posiadanych środków **3** osoby otrzymały środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz zrefundowano koszty utworzenia/doposażenia **2** stanowisk pracy.

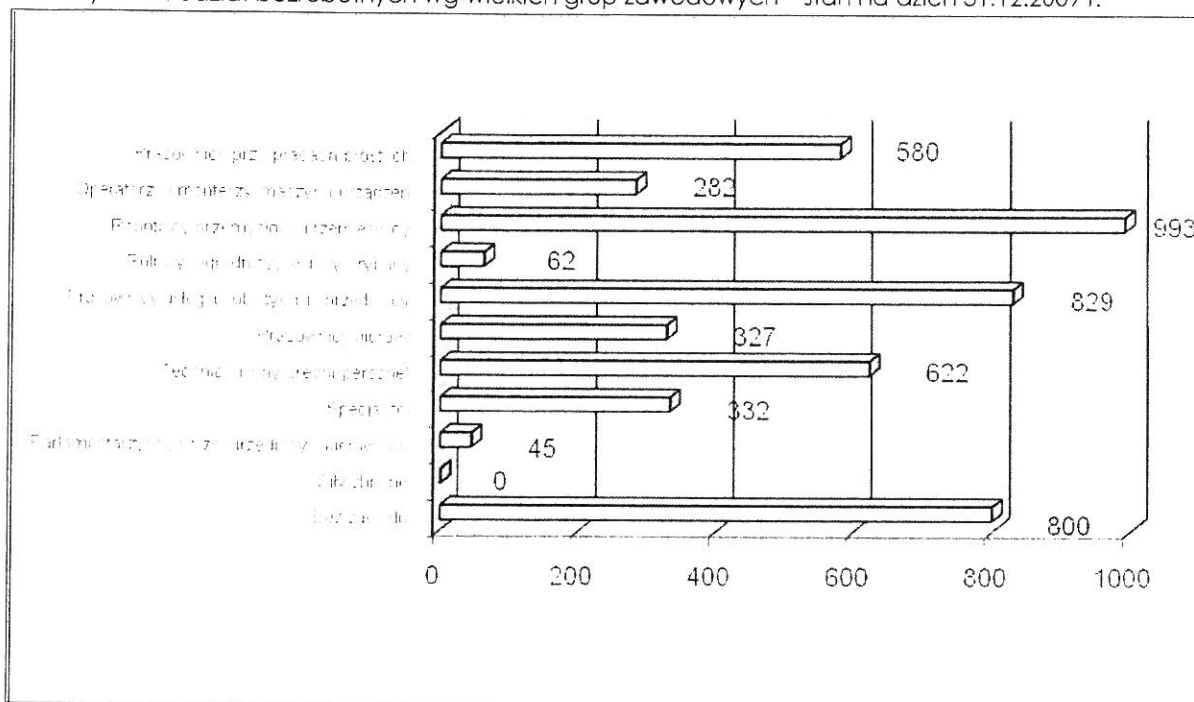
1.4. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

W końcu grudnia 2009 roku wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych **4.072** osoby posiadały zawód (specjalność).

Na koniec grudnia 2009 roku spośród 4.872 bezrobotnych **800** osób nie posiadało żadnego zawodu, co stanowi 16,4% ogółu bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie tarnogórskim według 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich prezentuje wykres:

Wykres 9. Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Poniższe zestawienie prezentuje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanych zawodów (specjalności) z wyszczególnieniem grup wielkich i grup dużych „Klasyfikacji zawodów i specjalności”:

Tabela 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów – stan na dzień 31.12.2009 r.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani	
	stan na 31.12.2009	udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bez zawodu	800	16,42%
0 Siły zbrojne	0	x
1 Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	45	0,92%
12 Kierownicy dużych i średnich organizacji	39	x

13 Kierownicy małych przedsiębiorstw	5	x
2 Specjaliści	332	6,81%
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	72	x
22 Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	27	x
23 Specjaliści szkolnictwa	41	x
24 Pozostali specjaliści	192	x
3 Technicy i inny średni personel	622	12,77%
31 Średni personel techniczny	244	x
32 Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	80	x
33 Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	3	x
34 Pracownicy pozostałych specjalności	295	x
4 Pracownicy biurowi	327	6,71%
41 Pracownicy obsługi biurowej	277	X
42 Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	50	X
5 Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	829	17,02%
51 Pracownicy usług osobistych i ochrony	276	x
52 Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	553	x
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	62	1,27%
61 Rolnicy	8	x
62 Orodnicy	36	x
63 Leśnicy i rybacy	16	x
64 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	2	x
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	993	20,38%
71 Górniczy i robotnicy budowlani	234	x
72 Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	457	x
73 Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzny i pokrewni	29	x
74 Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	273	x
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	282	5,79%
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	93	x
82 Operatorzy i monterzy maszyn	83	x
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów	106	x
9 Pracownicy przy pracach prostych	580	11,90%
91 Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	335	x
92 Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	2	x
93 Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	243	x
razem	4872	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

1.5. POSZUKUJĄCY PRACY

Termin „poszukujący pracy” oznacza osobę zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy niezatrudnioną lub zatrudnioną zgłaszającą zamiar i gotowość podjęcia innej pracy zarobkowej lub zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy.

W końcu 2009 roku w rejestrze tut. Urzędu pozostawały 94 osoby poszukujące pracy, w tym 38 kobiet. W porównaniu do roku 2008 odnotowano spadek o 13 osób. Wśród tej

grupy 56 osób (w tym 21 kobiet) posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności

2. USŁUGI RYNKU PRACY

2.1. POŚREDNICTWO PRACY

W 2009 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wpłynęło **3.569 miejsc (ofert) pracy**.

Dział Pośrednictwa Pracy w 2009 roku:

- **zorganizował 105 giełdy pracy** na terenie urzędu, w których uczestniczyło **891 osób bezrobotnych**;
- **6.959** osób skierował do podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych bądź innych form aktywizacji zawodowej;
- **w rezultacie 1.620 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie** po przedstawieniu im ofert pracy będących w dyspozycji PUP;
- ponadto **1.250** klientów nie pozostających w rejestrze osób bezrobotnych, zgłosiło się w celu uzyskania informacji na temat wolnych miejsc zatrudnienia.

W 2009 roku PUP współpracował z **594 zakładami pracy**. Największą grupę stanowili pracodawcy z terenu miasta Tarnowskie Góry – **250** i Radzionkowa – **52**.

17 kwietnia 2009 r. zorganizowano Targi Pracy. W przedsięwzięciu uczestniczyło 33 pracodawców z terenu powiatu i miast ościennych, 4 agencje pracy, 4 przedstawiciele Ochotniczych Hufców Pracy, 10 przedstawicieli Powiatowych Urzędów Pracy, 5 organizacji szkoleniowych, 6 szkół oraz 4 organizacje współpracujących z Publicznymi Służbami Zatrudnienia. Obecne na Targach Pracy instytucje i zakłady pracy zaprezentowały łącznie 1.296 ofert pracy w kraju i 400 ofert pracy za granicą.

Przedsięwzięciu towarzyszyło seminarium dla osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia. Tematyka seminarium dotyczyła usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w postaci staży, szkoleń i przekwalifikowań zawodowych. Zaprezentowano również wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Doradcy zawodowi zaprezentowali metody skutecznego poszukiwania pracy i poruszania się po nowoczesnym rynku pracy. Poza pracownikami urzędu podczas seminarium zaprezentowali się również przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach, którzy

referowali na temat możliwości podjęcia pracy w policji.

Opracowany został „**Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych**” za rok 2008 oraz za I półrocze 2009 roku wraz z analizą absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych z terenu powiatu. Ponadto został opracowany „**Informator o szkołach ponadgimnazjalnych**” na rok szkolny 2009/2010.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Wszystkie dane wykorzystywane w monitoringu zawodów są opracowywane na podstawie statystyk gromadzonych przez urzędy pracy w oparciu o ujednolicone dla całego kraju „Zalecenia metodyczne” opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy.

Zawód deficytowy - zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Tabela 8. Wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tarnogórskim.

Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe
spawacz (wszystkie metody)	mechanik pojazdów samochodowych
zbrojarz	palacz kotłów wodnych
	kucharz małej gastronomii
	rzeźnik wędliniarz
	sprzedawca
	ślusarz
	tokarz
	elektromonter (elektryk) zakładowy
	ekonomista
	stolarz budowlany

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tarnogórskim w I półroczu 2009 r.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

Obowiązujące od połowy 2006 roku ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców z państw takich jak Ukraina, Białoruś i Rosja spotkały się z pozytywnym oddźwiękiem wśród pracodawców z powiatu tarnogórskiego. Od 2009 r. można również zatrudniać cudzoziemców z Republiki Mołdowy. W 2009 roku zarejestrowanych zostało **403** oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom z Białorusi, Rosji, Ukrainy lub Republiki Mołdowy.

W 2009 r. przygotowanych zostało 29 opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom.

2.2. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

W ramach realizacji usług z zakresu poradnictwa zawodowego w okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r. :

- z **poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej** skorzystały **693** osoby. Przeprowadzono **1.323** rozmowy doradcze, przeprowadzono również 524 rozmowy wstępne. W wyniku podjętych działań **69** osób podjęło zatrudnienie, **436** osób zostało skierowanych na szkolenia zawodowe, **30** osób skierowano na szkolenie z aktywnego poszukiwania pracy, **128** osób skorzystało z poradnictwa grupowego i zajęć aktywizacyjnych, **296** osób podjęło działalność gospodarczą, a **36** osób skorzystało z subsydiowanych miejsc pracy;
- udzielono **370** osobom **indywidualnej informacji zawodowej**;
- w ramach **grupowej informacji zawodowej** przeprowadzono **21 spotkań** z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, w których wzięło udział **181** osób. Tematyka spotkań dotyczyła głównie usług oferowanych przez PUP, projektów realizowanych przez urząd oraz metod rekrutacji i selekcji;
- z **poradnictwa grupowego** w tutejszym Urzędzie Pracy skorzystało łącznie **58** osób. W 2 grupach przeprowadzono zajęcia nt. „*Umiejętności planowania działań zawodowych moim atutem*” skupiające się wokół tematyki rynku pracy, sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej i nabycia

umiejętności planowania działań zawodowych, w których wzięło udział 12 osób.

Przeprowadzono 5 szkoleń nt. *„Twoje umiejętności kluczem do dobrej pracy”*, gdzie program zajęć poświęcony był m.in. samoocenie z wykorzystaniem testów i i autotestów oraz określaniu swoich umiejętności i predyspozycji, a także planowaniu działań zawodowych. W zajęciach wzięły udział **32** osoby.

W sierpniu 2009 r. odbyły się zajęcia nt.: *„Czy można nauczyć się asertywności”*, w których wzięło udział **7** osób.

Przeprowadzono zajęcia poświęcone odkrywaniu zdolności przedsiębiorczych i otwarciu własnej działalności gospodarczej, w których wzięło udział **7** osób.

Doradcy zawodowi współpracują ze **szkołami** z terenu powiatu tarnogórskiego i **ośrodkami szkolno – wychowawczymi**.

W okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania z młodzieżą następujących szkół:

- Zespół Szkół Gastronomiczno – Hotelarskich w Tarnowskich Górach (2 klasy),
- III L.O. w Tarnowskich Górach (2 klasy),
- Zespół Szkół Elektroniczno–Ekonomicznych w Kaletach (2 klasy).
- Zespół Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach (5 klas)
- I L.O. w Tarnowskich Górach (4 klasy)
- Centrum Edukacji Ekonomiczno - Handlowej w Tarnowskich Górach (6 klas),
- Wieloprofilowy Zespół Szkół w Tarnowskich Górach (6 klas)
- II L.O. w Tarnowskich Górach (2 klasy)
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krupskim Młynie

Celem zajęć zawodoznawczych dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych jest wstępna preorientacja zawodowa. Istotą preorientacji zawodowej młodzieży jest znajomość własnych możliwości, postaw, zainteresowań oraz uzdolnień, wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych, jak również wiedza o prawach rządzących rynkiem pracy. Te wiadomości mają prowadzić do świadomego i wolnego wyboru zawodu, a tym samym planowania indywidualnej kariery zawodowej.

Doradcy zawodowi starają się pomagać młodym osobom w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego oraz zawodowego, w sprecyzowaniu własnych możliwości i pragnień dotyczących przyszłej drogi zawodowej. Są również pomocni w wyborze odpowiedniego profilu dalszej nauki w szkole wyższej czy kierunku kursów kształcących. Doradcy zwracają uwagę na czynniki decydujące o trafnym wyborze zawodu, na które składa się przede wszystkim znajomość samego siebie, czyli realistyczne

spostrzeganie własnej osoby oraz umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji.

Podczas spotkań z klasami maturalnymi doradcy zawodowi przekazują informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Pracy oraz dokumentów, które należy przedłożyć przy rejestracji omawiają także prawa i obowiązki osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Urzędzie Pracy. Poruszane są również zagadnienia dotyczące sytuacji na rynku pracy (informacje statystyczne), sposobów poszukiwania pracy, zasad pisania życiorysu zawodowego (CV) i listu motywacyjnego oraz elementów autoprezentacji i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą.

Na zajęciach tych omawiane są również usługi rynku pracy oraz instrumenty, z których młodzież może skorzystać. Uczniowie informowani są o programach tworzonych z myślą o aktywizacji zawodowej młodzieży, których celem jest zwiększenie ich szans na uzyskanie zatrudnienia.

Doradcy zawodowi przy współpracy z pośrednikami pracy opracowali procedurę wdrażania Indywidualnych Planów Działania (IPD). Od czerwca 2009 r. objęli pomocą osoby zarejestrowane w urzędzie powyżej 180 dni, udzielili pomocy przy opracowaniu IPD 438 osobom.

Doradcy zawodowi współorganizowali Targi Pracy odbywające się w Tarnowskich Górach. Przygotowali prezentację dotyczącą pracy doradcy zawodowego i działalności Klubu Pracy, którą zaprezentowali podczas seminarium towarzyszącemu Targom Pracy. Obsługiwali również stanowisko, na którym osoby poszukujące pracy mogły przygotować swoje dokumenty aplikacyjne.

Doradcy zawodowi udzielali informacji i porad w zakresie planowania działań zawodowych i poszukiwania pracy w punkcie konsultacyjnym przy Parafii pw. Matki Bożej Królowej Pokoju w Tarnowskich Górach. W grudniu 2009 r. doradcy zawodowi w trzech gminach naszego powiatu (Radzionków, Miasteczko Śląskie i Zbrosławice) pełnili dyżury w Punktach Informacyjno-Doradczych wraz z pośrednikami pracy.

2.3. POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY - KLUB PRACY

W ramach działalności **Klubu Pracy** przeprowadzono **3 szkolenia** z zakresu aktywnego poszukiwania pracy - KLUBU PRACY, w których wzięło udział **30 osób**.

Program zajęć obejmował samoocenę uczestników, planowanie działań zawodowych, zapoznanie się z rynkiem pracy i metodami poszukiwania pracy oraz przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. Cykl spotkań zawierał 40 godzin warsztatowych (dwa tygodnie) oraz tydzień na poszukiwanie pracy i spotkania indywidualne. Uczestnikom lutowego szkolenia zaproponowano stworzenie grupy wsparcia, która ma pomagać w realizacji ich działań zawodowych. W ramach pracy grupy odbyły się 3 spotkania w okresie od marca do maja 2009 r.

W szkoleniu wg programu „*Spadochron – planowanie działań zawodowych*”, które zostało przeprowadzone w kwietniu i październiku 2009 r. wzięło udział **14** osób, głównie młodzież do 25 roku życia. Celem szkolenia było dokonanie przez uczestników autoanalizy własnego potencjału, czyli umiejętności, wartości oraz postaw, zdefiniowanie celów zawodowych zgodnie z własnymi predyspozycjami oraz zwiększenie swojej świadomości i motywacji, która ułatwi poruszanie się na współczesnym rynku pracy.

W ramach **zajęć aktywizacyjnych** przeprowadzono:

- 3 trzydniowe szkolenia nt.: „*Autoprezentacja i komunikacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej*”, w którym wzięło udział 16 osób,
- 2 dwudniowe szkolenie nt.: „*Rynek pracy – metody poszukiwania zatrudnienia*”, w którym uczestniczyło 25 osób oraz
- 2 pięciodniowe zajęcia nt. „*Wypromuj siebie na rynku pracy*” – 15 uczestników.

W 2009 roku doradcy zawodowi udzielili 6 pracodawcom informacji o możliwościach, sposobie i formie pomocy ze strony urzędu, a 4 pomocy w ustaleniu wymagań niezbędnych i pożądanых dla pracownika na stanowisku zgłoszonym w ofercie. Natomiast dla 2 pracodawców przeprowadzili wstępny dobór spośród osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach projektu „**Mobilnego poradnictwa zawodowego**” działającego przy Klubie Pracy zostały zorganizowane 2 spotkania informacyjne przy parafii św. Józefa w Kaletach – Jędrysku i spotkania w parafii Wniebowzięcia NMP w Miasteczku Śląskim. Spotkania te zaowocowały zorganizowaniem zajęć aktywizacyjnych pt. „*Szukam Pracy!*”, w których wzięło udział 7 uczestników.

W styczniu 2009 r. odbyło się spotkanie z dyrektorami OPS naszego powiatu, które dotyczyło omówienia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim oraz współpracy na rok 2009. Doradcy zawodowi PUP udzielili również

merytorycznego wsparcia OPS z terenu powiatu, dotyczącego tworzenia projektów aktywizujących osoby bezrobotne. Działania te miały na celu uściślenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób bezrobotnych.

Doradcy wzięli również udział w spotkaniu roboczym dotyczącym programu WHO „Bezpieczne wspólnoty” pilotowanym przez UM Tarnowskie Góry.

W ramach porozumienia podpisanego w 2007 r. pomiędzy Aresztem Śledczym w Tarnowskich Górach, a Dyrektorem PUP w Tarnowskich Górach przeprowadzono zajęcia z 8-mio osobową grupą osadzonych. Szkolenie miało na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i readaptacji społecznej. Działania te wywodzą się z nurtu ergoterapii, czyli resocjalizacji poprzez zmianę postaw wobec pracy. Uczestniczący w zajęciach osadzeni mieli możliwość poznać obszary własnych zainteresowań, umiejętności i zdolności, zapoznać się z zasadami panującymi na rynku pracy. Od września został otwarty również punkt konsultacyjno-doradczy dla osób opuszczających Areszt Śledczy. Raz w miesiącu doradca zawodowy pełni dyżur w Areszcie.

Doradcy zawodowi przygotowali pod względem merytorycznym i metodycznym szkolenie dla stażystów PUP nt. Profesjonalnej obsługi klienta, które przeprowadzili w grudniu 2009 r. Wzięło w nim udział 15 osób odbywających staż w PUP. Celem szkolenia było wypracowanie zasad właściwej obsługi klienta w urzędzie, zwrócenie uwagi na powiązanie celów urzędu z profesjonalną obsługą klienta, pokazanie stereotypów dot. urzędnika i klienta.

2.4. ORGANIZACJA SZKOLEŃ

W roku 2009 PUP Tarnowskie Góry na szkolenia zawodowe skierował **831 osób**, w tym **318 kobiet**. Szkolenia ukończyło **790** osób, w tym **304** kobiety. Przyczyną nie ukończenia szkolenia w większości przypadków było podjęcie zatrudnienia przez osobę skierowaną do odbycia szkolenia.

Organizowano zarówno szkolenia grupowe, jak i indywidualne w ramach zawartych z zakładami pracy umów trójstronnych (w przypadku uprawdopodobnienia przez osobę bezrobotną, że po zakończeniu szkolenia zostanie zatrudniona przez zakład pracy na okres minimum 6 miesięcy).

Najwięcej, bo 261 osób – kończących tę formę aktywizacji było w wieku 25-34 lata. Bezrobotni kończący szkolenia legitymowali się najczęściej wykształceniem policealnym

lub średnim zawodowym – 293 osoby.

Tabela prezentuje ilość osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” zgodnie z grupami wymienionymi w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które ukończyły szkolenie:

Tabela 9. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2009 r.

Kategoria osób	Liczba osób przeszkolonych	odsetek
bezrobotni do 25 roku życia	248	31,4%
długotrwale bezrobotni	204	25,8%
bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	37	4,7%
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	166	21%
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	215	27,2%
bez wykształcenia średniego	348	44%
bezrobotni powyżej 50 roku życia	108	13,7%
bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	23	2,9%
bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	7	0,9%
bezrobotni niepełnosprawni	26	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

Łącznie Urząd zorganizował **132** szkolenia z różnorodnych dziedzin. Obszary szkolenia bezrobotnych i liczbę osób, które ukończyły szkolenie w powiecie tarnogórskim są następujące:

Tabela 10. Obszary zawodowe szkoleń – rok 2009.

Obszar szkolenia bezrobotnych	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	w tym kobiety
Języki obce	9	9
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	17	17
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	47	45
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, anal. inwest.	21	19
Prace sekretarskie i biurowe	21	15
Informatyka i wykorzystanie komputerów	103	73
Technika i handel art. technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów	7	0

Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi,	10	10
Opieka zdrowotna	9	7
Ochrona własności i osób	6	1
Usługi gastronomiczne	9	8
Usługi fryzjerskie i kosmetyczne	22	22
Usługi stolarskie, szklarskie	5	0
Nauka aktywnego poszukiwania pracy	43	31
Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	164	6
Inne obszary szkoleń	297	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

W ramach organizowanych szkoleń kierowano osoby m.in. na następujące szkolenia zawodowe:

- „Specjalista ds. kadr i płac + PŁATNIK”
- „Operator koparko-ładowarki”,
- „Prawo jazdy różnych kategorii”
- „Barman kelner z obsługą kasy fiskalnej”
- „Spawanie metodą MAG”, „Spawanie metodą TIG”
- „Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDI.”
- „Magazynier z obsługą wózka widłowego”
- „Posadzkarz”, „Piekarz”, „Cukiernik”, „Fryzjer”, „Stolarz”

3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1. DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Jedną z popularniejszych form aktywizacji zawodowej są bezzwrotne **dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej**. Wysokość takiej dotacji może wynieść zgodnie z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy od lutego 2009 r. **6-ciokrotność przeciętnego wynagrodzenia**.

Osoby bezrobotne mogą z otrzymanych środków zakupić maszyny, urządzenia, meble i inne środki trwałe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności. Do 25% kwoty wnioskowanej przeznaczone może być na zakup niezbędnego towaru. Istnieje również możliwość przeznaczenia 20% wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy prawnej. Przyznanie środków determinuje nie tylko dobry pomysł na własny „biznes”, ale przede wszystkim spełnienie wymagań formalno-prawnych.

W roku 2009 Urząd Pracy udzielił **296** jednorazowych **dotacji** dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym dla **126** kobiet.

Najwięcej pomysłów dotyczących profilu własnej działalności było z zakresu:

- usług ogólnobudowlanych i remontowo-budowlanych;
- usług fryzjerskich i zabiegów kosmetycznych;
- handlu detalicznego;
- usług z zakresu mechaniki samochodowej;
- edukacji z zakresu nauki jazdy;
- usług z zakresu instalacji elektrycznych, ciepłych, wodno-kanalizacyjnych;
- usług z zakresu sprzątania;
- handlu za pośrednictwem sieci Internet;
- usług informatycznych;
- pośrednictwa finansowego (w tym dot. funduszy emerytalno-rentowych);
- produkcji mebli.

Urząd finansował przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy oraz ze środków

Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu "Twoje lepsze jutro".

Tabela 11. Liczba udzielonych dotacji wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację.

Miasto/Gmina	Ilość
Tarnowskie Góry	153
Kalety	27
Świerklaniec	27
Radzionków	25
Miasteczko Śląskie	22
Zbrostawice	16
Ożarówice	13
Tworóg	11
Krupski Młyn	2
Razem	296

Źródło: opracowanie własne.

3.2. REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Zakłady pracy przy zatrudnianiu osób bezrobotnych mogą skorzystać z **refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**. Wysokość refundacji określona jest w ustawie i wynosi aktualnie maksymalnie **6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia**. Aby zakład pracy mógł ubiegać się o ww. formę pomocy musi istnieć na rynku przez okres co najmniej 6 miesięcy, natomiast zrefundowane stanowisko pracy musi zostać utrzymane przez okres 24 miesięcy.

W roku 2009 Urząd zrefundował koszty wyposażenia lub doposażenia **118 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że stanowiska są utworzone zgodnie z warunkami określonymi w zawartych z pracodawcami umowach. Pracodawcy dokonali zakupów niezbędnego wyposażenia stanowiska pracy zgodnie ze szczegółowymi specyfikacjami.

3.3. STAŻ

Staż to jedna z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu korzystna zarówno dla pracodawcy, jak i osoby bezrobotnej. Z jednej strony pozwala pracodawcy na „zaoszczędzenie” kosztów zatrudnienia (w całości bowiem koszty stypendium oraz składek na ubezpieczenie społeczne pokrywa Urząd Pracy), z drugiej zaś strony pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz nabycia nowych kwalifikacji zawodowych.

1.060 osób odbywało **staż** zorganizowany u pracodawców w roku 2009, w tym **780** kobiet. W 2009 r. do odbycia stażu urząd skierował **924** osób, w tym **680** kobiet. 136 osób kontynuowało staż rozpoczęty w 2008 roku.

Poniższa tabela obrazuje w jakich obszarach zawodowych osoby bezrobotne zakończyły odbywanie stażu:

Tabela 12. Obszary zawodowe, w których bezrobotni zakończyli odbywanie stażu

Wyszczególnienie	Osoby które zakończyły staż
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	10
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym ekonomia, socjologia, psychologia)	2
Języki obce	1
Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	4
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	93
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	50
Zarządzanie i administrowanie	5
Prace sekretarskie i biurowe	354
Prawo	2
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym biologia, zoologia, chemia, fizyka)	6
Informatyka i wykorzystanie komputerów	7
Technika i handel artykułami technicznymi	35
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym przemysł spożywczy lekki, chemiczny)	14
Architektura i budownictwo	26
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	2
Opieka zdrowotna	34
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi i wolontariat)	35
Ochrona środowiska	5
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	9
Usługi gastronomiczne	36
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	38
Usługi krawieckie, obuwnicze	7
Usługi stolarskie, szklarskie	6
Usługi transportowe	1
Pozostałe usługi	23
Inne obszary zawodowe	72

3.4. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY

W roku 2009 PUP skierował do odbycia przygotowania zawodowego **11 osób**, w tym 10 kobiet. Ta forma aktywizacji została zniesiona nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i obowiązywała jedynie w miesiącu styczniu 2009 r.

3.5. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przygotowanie zawodowe dorosłych to nowy instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem. Został wprowadzony od 1 lutego 2009 r. nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

W 2009 r. do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych urząd skierował **3 osoby**.

3.6. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, jeżeli zatrudnienie nastąpiło w wyniku umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W roku 2009 do odbycia prac interwencyjnych Urząd skierował **80 osób**, w tym **51 kobiet**.

3.7. ROBOTY PUBLICZNE

W roku 2009 skierowano do pracy w ramach robót publicznych **113 osób**

bezrobotnych, w tym **32** osoby długotrwale bezrobotne. Roboty publiczne zorganizowały samorządy gminne, były to najczęściej prace porządkowe na terenie gminy. Długotrwale bezrobotni mieli możliwość po raz pierwszy od wielu lat podjąć zatrudnienie. Większość tych osób została zrekrutowana wśród bezrobotnych, którzy wcześniej wykonywali prace społecznie użyteczne.

3.8. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma wspierająca zatrudnianie osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej i niejednokrotnie mających problemy z przystosowaniem zawodowym. Prace wykonywane są na użytek gminy, a liczba godzin pracy nie może przekraczać 40 miesięcznie. W 2009 roku Urząd zawarł porozumienia z następującymi gminami, na rzecz których prace społecznie użyteczne były wykonywane

- Radzionków,
- Tworóg,
- Krupski Młyn,
- Ożarówce,
- Zbrosławice,
- Świerklaniec,
- Tarnowskie Góry.

W wyniku zawartych porozumień do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **123 osoby**, w tym 54 kobiety, które wykonywały m.in. prace porządkowe oraz remontowe na terenie swojej gminy.

3.9. DODATKI AKTYWIZACYJNE

Finansowanie dodatków aktywizacyjnych to jeden z nowych instrumentów rynku pracy. Dodatek aktywizacyjny, to świadczenie, przysługujące bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy:

- w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęli zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymują wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, gdy w wyniku skierowania przez urząd pracy ww. osoba bezrobotna podejmuje zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem nie większym jednak niż 50 % zasiłku i przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku, gdy ww. osoba bezrobotna **z własnej inicjatywy** podejmuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości do 50 % zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2009 roku Urząd wydatkował kwotę **124,6 tys. zł** na finansowanie dodatków aktywizacyjnych dla **632** osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

3.10. FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA

Finansowanie kosztów przejazdu to jeden z instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy.

Zwrotu kosztów dojazdu starosta może dokonywać z Funduszu Pracy – przez okres do 12 miesięcy – osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Starosta może zwrócić również bezrobotnemu :

- koszt przejazdu do pracodawcy (i powrotu do miejsca zamieszkania) w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,
- koszt przejazdu na badania lekarskie (i powrotu do miejsca zamieszkania), jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2009 roku wydatkował kwotę **196,7 tys. zł** na zwrot kosztów dojazdu osobom bezrobotnym.

4. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

W 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach dysponował na aktywizację osób bezrobotnych środkami w wysokości **15.287,4 tys. zł**.

Kwotę tę stanowią środki przyznane **algorytmem** na aktywizację osób bezrobotnych w powiecie tarnogórskim w wysokości **3.146,9 tys. zł**, pozostała kwota to środki pozyskane z **funduszy krajowych** (Fundusz Pracy) w łącznej wysokości **9.337,4 tys. zł** i **Europejskiego Funduszu Społecznego** w wysokości **2.803,1 tys. zł** na realizację projektu pt. „Twoje lepsze jutro”. Jego wykorzystanie przedstawione zostało w rozdziale 5.

Urząd Pracy w Tarnowskich Górach pozyskał **dodatkowe środki** Funduszu Pracy w łącznej wysokości **9 mln 337 tys. zł** na aktywizację osób bezrobotnych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz z rezerwy samorządu województwa. W ramach pozyskanych środków realizowane były następujące programy:

1. *Wejście na rynek pracy*
2. *Mała przedsiębiorczość filarem lokalnego rynku pracy*
3. *Mobilni 45+*
4. *Wsparcie na starcie*
5. *Recepta na kryzys – pomocna dłoń dla zwalnianych*
6. *Nasze wsparcie Twój sukces*
7. *Usuwanie skutków powodzi w gminach powiatu tarnogórskiego*
8. *Nowe miejsca pracy – lekarstwem na kryzys*

Programy realizowane w ramach dodatkowych środków pozyskanych z Funduszu Pracy:

Program „*Wejście na rynek pracy*” skierowany był do osób zainteresowanych otwarciem własnej działalności gospodarczej oraz do pracodawców zamierzających wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy dla skierowanego bezrobotnego. Na realizację projektu wydatkowano kwotę **484,3 tys. zł**. Środki przeznaczono na otwarcie **22** nowych firm na terenie powiatu tarnogórskiego oraz na doposażenie **5** nowych stanowisk pracy.

Program „*Mała przedsiębiorczość filarem lokalnego rynku pracy*” skierowany był do osób zainteresowanych otwarciem własnej działalności gospodarczej oraz do pracodawców zamierzających wyposażać lub doposażać stanowisko pracy dla skierowanego bezrobotnego. Na realizację projektu wydatkowano kwotę **785,8 tys. zł.** Środki przeznaczono na otwarcie **28** nowych firm na terenie powiatu tarnogórskiego oraz na doposażenie **15** nowych stanowisk pracy

Program „*Mobilni 45 +*” zakładał aktywizację zawodową osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia. Realizowany w okresie 01.05.2009-31.12.2009 na łączną kwotę **463,0 tys. zł.** W ramach programu realizowano następujące działania:

- a) udzielono **17** dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej,
- b) przeszkolono **41** osoby,
- c) zorganizowano staż dla **14** osób.

Program „*Wsparcie na starcie*” zakładał aktywizację zawodową osób bezrobotnych do 30 roku życia poprzez organizację staży, prac interwencyjnych, szkoleń zawodowych i udzielania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Realizowany w okresie 01.05.2009-31.12.2009 na łączną kwotę **1.714,1 tys. zł.** Łącznie w ramach powyższego projektu Urząd zaktywizował **278** osób.

Programy „*Recepta na kryzys – pomocna dłoń dla zwalnianych*” oraz „*Nasze wsparcie Twój sukces*” zakładały aktywizację osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników. Budżet programów wynosił łącznie **5.089,43 tys. zł.** i obejmowały okres 01.05.2009 – 31.12.2009 r. W ramach programów osoby bezrobotne i poszukujące pracy korzystały z następujących form pomocy:

- a) szkolenia zawodowe (248 osób),
- b) prace interwencyjne (20 osób),
- c) staże (374 osoby),
- d) udzielano jednorazowych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (110 osób),
- e) udzielano refundacji wyposażenia bądź doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (67 osób).

Łącznie Urząd w ramach programów zaktywizował **819** osób bezrobotnych.

„*Usuwanie skutków powodzi na Śląsku*” – zadaniem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w ramach robót publicznych przy pracach porządkowych

na terenie gmin powiatu tarnogórskiego dotkniętych skutkami powodzi. W ramach programu pozyskano **150,8 tys zł** i zorganizowano roboty publiczne dla **33** osób.

„Nowe miejsca pracy – lekarstwem na kryzys”- program związany z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem osób zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Program realizowany w okresie 01.11.2009 – 31.12.2009. na łączną kwotę **650,00 tys zł**. W ramach programu 35 osób otrzymało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

5. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI NA LATA 2008-2013

5.1. PROJEKT „TWOJE LEPSZE JUTRO”

W związku z rozpoczęciem nowego okresu programowania na lata 2007 - 2013, PUP złożył w miesiącu lutym 2009 r. wniosek o dofinansowanie projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3 pt. „**Twoje lepsze jutro**”. W ramach złożonego wniosku uzyskano kwotę **2 803 100,00 zł** - całość dofinansowana ze środków EFS, nie przewidziano wkładu własnego. Realizacja projektu przypadała na okres 01.01.2009 – 31.12.2009 r. Celem projektu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Projekt realizowany był z myślą o poprawie sytuacji zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tarnowskie Góry, z uwzględnieniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienionych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do grupy tej należały:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotni oraz kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Celem głównym projektu „*Twoje lepsze jutro*” było podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tarnowskie Góry i wejście na rynek pracy **198 osób**. Aby umożliwić realizację powyższego celu, założono że wsparciem w ramach projektu objętych zostanie 739 osób (258 osób kontynuujących swój udział w projekcie od 2008 r. i 481 osób przystępujących do projektu).

Jako narzędzia realizacji projektu wykorzystano: szkolenia zawodowe, staże oraz

przyznano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Realizacja programu pokazała, że zainteresowanie wsparciem jest znaczne większe i pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **739 uczestników**, w tym **462 kobiet**.

Realizacja poszczególnych form wsparcia obrazuje tabela:

Tabela 13. Formy wsparcia beneficjentów projektu pn. „Twoje lepsze jutro”

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych ogółem	PLAN
Staże	455	433
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	51	43
Szkolenia zawodowe	198	200
Przygotowania zawodowe	35	35
OGÓŁEM	739	711

Źródło: opracowanie własne

Na realizację projektu w roku 2009 wydatkowano łącznie **2 803 100,00** tys. zł. Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2009 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 14. Wydatkowanie środków w roku 2009.

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Staże	1 604 923,65
Przygotowania zawodowe	58 034,80
Szkolenia	459 086,55
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	681 055,00
RAZEM	2 803 100,00

Źródło: opracowanie własne

W ramach realizowanego projektu przeprowadzono m.in. następujące szkolenia zawodowe:

- „Kurs prawa jazdy kategorii C”,
- „Kurs prawa jazdy kategorii C+E”,
- „Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą TIG”,
- „Kurs Specjalisty finansowo-księgowego z obsługą programu SYMFONIA”,
- „Kurs Specjalisty ds. kadr z elementami płac + Program PŁATNIK”,
- „Szkolenie Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDL”
- „Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG”,
- „Szkolenie pracownik biurowy”.

5.2. PROJEKT „POŚREDNIK I DORADCA TWOIM PARTNEREM”

W roku 2009 kontynuowana była realizacja projektu finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL Priorytet VI *RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH*, Działanie 6.1. *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Projekt dotyczył upowszechnienia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez zatrudnienie w urzędzie pracy pracowników na stanowiskach pośrednika pracy oraz doradcy zawodowego, mając na uwadze niską dostępność wskazanych usług kierowanych do bezrobotnych, która znacząco odbiega od przyjętych standardów europejskich.

Projekt realizowany był od 01.04.2008 r. do 31.01.2010 r. i kładł duży nacisk na podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo oraz pracodawców, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. Szczegółowo cele zostały zdefiniowane jako:

- zwiększenie dostępności oraz wzbogacanie form i metod pośrednictwa pracy,
- wczesna identyfikacja potrzeb osób bezrobotnych poprzez kontakty z pośrednikiem i doradcą zawodowym, co ma szczególne znaczenie w początkowym okresie pozostawania bez pracy,
- wykreowanie pozytywnego wizerunku Urzędu wśród społeczności lokalnej, między innymi przez organizację Targów Pracy,
- dostosowanie poziomu zatrudnienia pośredników pracy oraz doradców zawodowych do standardów usług rynku pracy,
- upowszechnienie pośrednictwa pracy zapobiegające procesowi pauperyzacji osób bezrobotnych,
- zwiększenie potencjału administracji publicznej,
- polepszenie jakości usług publicznych świadczonych przez PUP.

Wsparciem w ramach projektu został objęty zarówno PUP Tarnowskie Góry w zakresie wzmocnienia potencjału kadrowego, jak również pośrednicy pracy i doradcy zawodowi.

Pomoc w ramach projektu obejmowała nie tylko zatrudnienie pracowników, ale także podniesienie ich umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Większa liczba pośredników pracy oraz doradców zawodowych przyczyniła się bezpośrednio do usprawnienia obsługi zarówno osób pozostających bez pracy jak i pracodawców. Tym samym umożliwiło to osiągnięcie standardów rynku pracy.

5.3. PROJEKT „PROFESJONALNY URZĄD”

We wrześniu 2009 r. Urząd Pracy złożył wniosek o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego projektu pn. „Profesjonalny Urząd” w ramach Priorytetu VI *RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH*, Działanie 6.1. *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Wniosek został oceniony pozytywnie i przekazany do dofinansowania.

Projekt realizowany będzie od 01.01.2010 r. do 31.12.2011 r. Program dotyczy upowszechnienia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez zatrudnienie w urzędzie pracy pracowników na stanowiskach pośrednika pracy oraz doradcy zawodowego, mając na uwadze niewystarczającą dostępność wskazanych usług kierowanych do osób bezrobotnych. Projekt przewiduje kontynuację zatrudnienia 2 pośredników pracy i 1 doradcy zawodowego oraz zatrudnienie 3 pośredników pracy-stażystów i 1 doradcę zawodowego-stażystę.

5.4. PROJEKT „LUBISZ DZIAŁAĆ? ROZWIŃ DZIAŁALNOŚĆ”

We wrześniu 2009 r. Urząd Pracy złożył również wniosek o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego *Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie* projektu pn. „Lubisz działać? Rozwiń działalność”

Wniosek został oceniony pozytywnie i otrzymał dofinansowanie. W dniu 15 grudnia 2009 r. podpisana została umowa na realizację projektu. Program realizowany będzie od 01.01.2010 do 31.12.2011 r. Uczestnikami będą osoby, które utraciły pracę na skutek kryzysu

gospodarczego.

Wsparcie w ramach projektu obejmuje:

- indywidualne doradztwo,
- opiekę psychologa,
- blok szkoleniowy dla uczestników,
- udzielenie wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 15 osób (w wysokości do 40 000,00 zł),
- udzielenie wsparcia finansowego pomostowego podstawowego i w szczególnych przypadkach przedłużonego (w wysokości max. 1 317,00 zł miesięcznie na osobę).

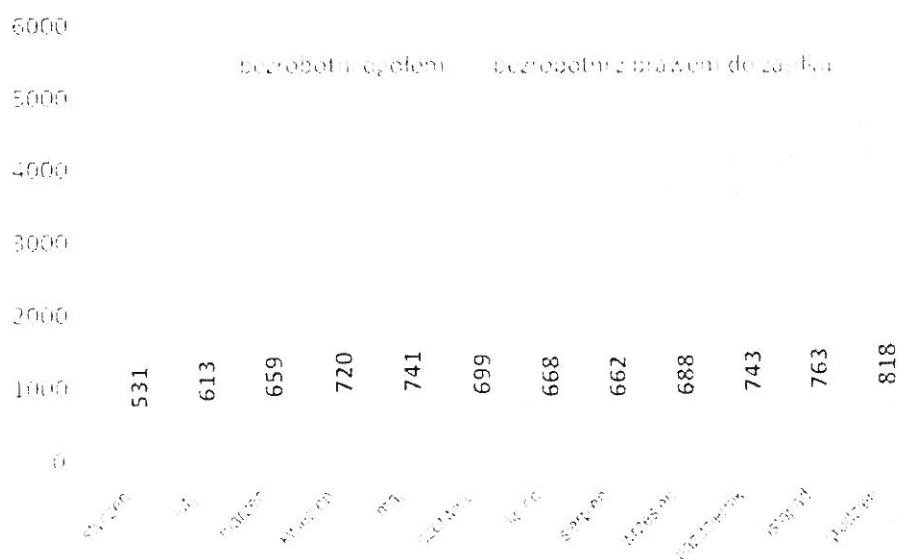
6. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2009 ROK

6.1. PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA - BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na dzień 31 grudnia 2009 roku w ewidencji urzędu figurowało **818 osób** bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, co stanowiło 16,8 % ogółu bezrobotnych (w 2008 roku – 11,7 %). Liczba osób korzystających z tego świadczenia rosła w przeciągu roku. Związane to było przede wszystkim ze znaczną liczbą zwolnień grupowych jakie odbywały się w zakładach pracy z terenu powiatu tarnogórskiego.

Poniższy wykres prezentuje zestawienie osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych do ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w poszczególnych miesiącach 2009 roku:

Wykres 10. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2009r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Tarnowskie Góry.

6.2. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – statystyka

Tabela 15. Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2009 r. decyzji, zaświadczeń, legitymacji ubezpieczeniowych.

WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZA OKRES 01.01.2009 – 31.12.2009			
1.	Przyznanie statusu osoby bezrobotnej		8060
2.	Odmowa przyznania statusu osoby bezrobotnej		76
3.	Utrata statusu osoby bezrobotnej		6950
4.	Przyznanie stypendium za odbywany staż / przygotowanie zawodowe		940
5.	Ustalenie statusu – decyzje (zmiana, uchylenie decyzji we własnym zakresie w postępowaniu wyjaśniającym)		1441
6.	Postanowienia – ustalenie statusu		53
WYDANE ZAŚWIADCZENIA ZA OKRES 01.01.2009 – 31.12.2009			
Lp.	Oznaczenie	Rodzaj zaświadczenia	Ilość
1.	RE 5238	Zaświadczenia o rejestracji i uprawnieniach do zasiłku	11991
2.	RE 5238	Zaświadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	300
3.	KS 5238	Zaświadczenia o okresie i wysokości pobierania zasiłku (RP-7)	123
Ogółem			12.414
WYDANE LEGITYMACJE UBEZPIECZENIOWE ZA OKRES 01.01.2009-31.12.2009			
Rodzaj wydanej legitymacji			
1.	Legitymacje ubezpieczeniowe pracownicze		158
2.	Legitymacje ubezpieczeniowe dla członków rodziny		54
Ogółem			212

Źródło: opracowanie własne

6.3. GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE

Punkty Informacyjno–Doradcze Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach działają w ramach porozumień zawartych między Powiatowym Urzędem Pracy a samorządami poszczególnych gmin, tj.: Radzionkowa, Zbrostawic, Kalet, Miasteczka Śląskiego, Tworoga, Świerklańca, oraz Ożarówic. Zajmują się bezpośrednią obsługą osób bezrobotnych, informowaniem o usługach oferowanych przez PUP, dostarczaniem korespondencji dla osób bezrobotnych oraz przede wszystkim udostępnianiem ofert pracy, informacji o organizowanych szkoleniach. Punkty te zostały utworzone w celu umożliwienia osobom bezrobotnym łatwiejszego kontaktu z tut. Urzędem.

Przez jeden dzień w tygodniu w każdym z punktów czeka oddelegowany przez PUP pracownik. Grupa pracowników obsługująca te punkty współpracuje ściśle z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej co pozwala na szybkie przeanalizowanie sytuacji socjalno - materialnej poszczególnych osób bezrobotnych i podjęcie właściwych decyzji dotyczących aktywizacji zawodowej naszych klientów.

Dodatkowo przy parafii p.w. Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Tarnowskich Górach – Opatowicach działa **Biuro Pośrednictwa Pracy**. Jest to kolejny punkt gdzie bezrobotni mogą uzyskać informacje dot. działalności urzędu pracy. Natomiast przy parafii pw. Matki Boskiej Królowej Pokoju w Tarnowskich Górach uruchomiono **punkt konsultacyjny doradztwa zawodowego**. Specjalistycznych porad z zakresu pomocy w poszukiwaniu pracy, zajęć aktywizacyjnych udzielają doradca zawodowy i psycholog - pracownicy PUP Tarnowskie Góry. Przy parafii działa również **Punkt Pomocy Prawnej** Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach. To forma pomocy dla osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP, których nie stać na odpłatną profesjonalną pomoc prawnika.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2009

Panujący kryzys gospodarczy nie ominął w ubiegłym roku tarnogórskiego rynku pracy. Zakłady pracy działające w powiecie tarnogórskim, zatrudniające najwięcej osób, rozpoczęły procedury związane ze zwolnieniami grupowymi.

W 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach znalazł się na trzecim miejscu w województwie śląskim pod względem ilości dokonanych zwolnień grupowych. Zakłady pracy, w których doszło do zwolnień to:

- Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” S.A. – 155 osób objętych zwolnieniem;
- PKP Cargo S.A. – 208 osób;
- Fabryka Sprzętu Ratunkowego i Lamp Górniczych FASER S.A. – 200 osób;
- ZAMET Budowa Maszyn S.A. – 260 osób;
- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. – 165 osób;
- likwidacja Zakładu Przemysłu Odzieżowego „TARMILO” – 136 osób.

W związku z trudną sytuacją w naszym powiecie urząd pracy wnioskował o dodatkowe środki finansowe z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej i otrzymał je w wysokości 9.337,4 tys. zł.

Na aktywizację tarnogórskiego rynku pracy Urząd dysponował kwotą 15.287,4 tys. zł. Na tę kwotę składały się środki przyznane algorytmem na aktywizację osób bezrobotnych w powiecie tarnogórskim w wysokości 3.146,9 tys. zł, pozostała kwota to środki pozyskane z funduszy krajowych (Fundusz Pracy) w łącznej wysokości 9.337,4 tys. zł i Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 2.803,1 tys. zł.

Rok 2009 to kontynuacja programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- „Twoje Lepsze Jutro” skierowanego do osób bezrobotnych, oraz
- „Pośrednik i Doradca Twoim Partnerem” dotyczącego upowszechnienia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez zatrudnienie w urzędzie pracy pracowników na stanowiskach pośrednika pracy oraz doradcy zawodowego.

Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zajął drugie miejsce w województwie śląskim w konkursie na realizację programu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 8.1.2. Projekt pn: „Lubisz działać? Rozwiń działalność” umożliwi pozyskanie środków finansowych w wysokości do 40 tys zł na otwarcie własnej firmy i skierowany jest do osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy lub zagrożonych utratą pracy.

2009 rok przyniósł niekorzystne zmiany na lokalnym rynku pracy w zakresie zwiększenia się liczby osób bezrobotnych. W porównaniu do stanu z grudnia 2008 roku, zwiększyła się ona o 1.321 osób, czyli o 37,2%. Wzrostowi liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach towarzyszył wzrost stopy bezrobocia. Na koniec grudnia 2008 roku stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim kształtowała się na poziomie 7,3% natomiast na koniec grudnia 2009 roku wynosiła już 9,9%.

W 2009 roku do tut. Urzędu wpłynęło 3.569 miejsc (ofert) pracy (2008 rok – 5.104). Dział Pośrednictwa Pracy w ciągu 2009 roku zorganizował 105 giełd pracy na terenie urzędu oraz w siedzibie niektórych pracodawców, uczestniczyło w nich 891 osób bezrobotnych, które miały możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcą. Ponadto 6.959 osobom przedstawiono możliwości podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych, bądź aktywizacji zawodowej. W rezultacie tych działań 1.620 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie lub rozpoczęło staż zawodowy (924 osoby), przygotowanie zawodowe (14 osób).

Dzięki wsparciu przez PUP w Tarnowskich Górach pracodawcy utworzyli w 2009 roku 118 nowych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia miejsca pracy. Z subsydiowanych form wsparcia skorzystały 163 osoby bezrobotne, w tym 80 osób skierowano do odbycia prac interwencyjnych, 113 osób pracowało w ramach robót publicznych.

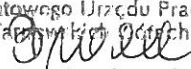
PUP wspierał także inicjatywy samozatrudnienia się osób bezrobotnych. 296 osób uzyskało wsparcie w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej uzyskało.

Ponadto Urząd Pracy prowadził działania aktywizujące i promujące lokalny rynek pracy. W kwietniu 2009 r. PUP zorganizował Targi Pracy (17.04.2009 r.) połączone z seminarium dla osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia. Przeprowadzono badania rynku pracy w trzech zakresach: wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, wśród pracodawców powiatu tarnogórskiego oraz wśród osób bezrobotnych. Wyniki badań zostały opublikowane w raporcie pn. „Diagnoza kierunków rozwoju rynku pracy w powiecie tarnogórskim”. Natomiast w listopadzie 2009 roku w Pałacu Kawalera w Świerklańcu PUP

Radzionków, Kalety i Miasteczko Śląskie oraz gmin Zbrosławice, Tworóg, Ożarowice i Świerklaniec). Punkt pośrednictwa pracy działa również przy parafii Matki Boskiej Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Opatowicach. Zaś przy parafii pw. Matki Boskiej Królowej Pokoju w Tarnowskich Górach funkcjonuje punkt konsultacyjny doradztwa zawodowego oraz punkt pomocy prawnej. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach prowadził również działania mające na celu edukację i wsparcie osób bezrobotnych w poszukiwaniach pracy i poruszaniu się po rynku pracy, poprzez prowadzenie poradnictwa zawodowego w formie rozmów indywidualnych, zajęć grupowych, jak również poszerzanie działalności Klubu Pracy w ramach projektu "Mobilnego Poradnictwa Zawodowego".

Podsumowując działania Urzędu Pracy w 2009 roku to przede wszystkim wsparcie lokalnego rynku pracy poprzez pozyskanie środków na aktywizację osób bezrobotnych w ramach szkoleń, staży, kierowania do prac interwencyjnych, robót publicznych oraz wsparcie przedsiębiorczości i promowanie samozatrudnienia.

Rok 2009 to okres bardzo intensywnej pracy Urzędu w zakresie outplacementu, tzn. działań związanych z pomocą pracodawcom i załogom dotkniętym zwolnieniami grupowymi.

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Tarnowskich Górach

mgr Ewa Brachaczek

Spis tabel

Nr	Nazwa tabeli	strona
1	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2006-2009.	4
2	Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach wg stanu na dzień 31.12.2009 r.	6
3	Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2009 r.	6
4	Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2006-2009	10
5	Struktura bezrobotnych do 25 roku życia – wg stanu na dzień 31.12.2009 r.	11
6	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – wg stanu na dzień 31.12.2009 r.	15
7	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów.	16
8	Wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie tarnogórskim.	19
9	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2009 r.	25
10	Obszary zawodowe szkoleń.	25
11	Liczba udzielonych dotacji wg miejsca zamieszkania osób ubiegających się o dotację	28
12	Obszary zawodowe, w których bezrobotni zakończyli odbywanie stażu	29
13	Formy wsparcia beneficjentów projektu pn. „Twoje lepsze jutro”	37
14	Wydatkowanie środków w roku 2009.	37
15	Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2009 r. decyzji, zaświadczeń, legitymacji ubezpieczeniowych.	42

Spis wykresów

Nr	Nazwa wykresu	strona
1	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2009 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego.	4
2	Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2009 roku.	5
3	Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w roku 2009.	7
4	Bezrobotni według wieku – stan na 31.12.2009 r.	8
5	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na 31.12.2009 r.	9
6	Bezrobotni według wykształcenia – stan na 31.12.2009 r.	9
7	Bezrobotni według stażu pracy – stan na 31.12.2009 r.	10
8	Struktura wieku długotrwale bezrobotnych – stan na 31.12.2009 r.	12
9	Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na 31.12.2009 r.	16
10	Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2009 r.	41

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Tarnowskich Górach

mgr Andrzej Matuszek

